

คู่มือ

การเขียนรายงานการประเมินตนเองของแผนกวิชา

และครูรายบุคคล พ.ศ. 2561-2563

ปีการศึกษา 2561 - 2563

ดำเนินการโดย

งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

คำนำ

การจัดทำคู่มือการเขียนรายงานการประเมินตนเองของแผนกวิชาและครูรายบุคคลเล่มนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้แผนกวิชาและครูทุกท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน พร้อมหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมีแนวทางในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของแผนกวิชา รวมทั้งการจัดทำรายงานการประเมินตนเองรายบุคคล ในการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการหาข้อมูล การเขียนข้อมูลเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นการประเมิน และข้อการประเมินได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการเขียนฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อแผนกวิชา ครู และผู้ที่สนใจได้ทำการศึกษาและนำไปใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนานักเรียน นักศึกษาต่อไป

งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

สารบัญ

	หน้า
ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน	1
ระบบและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา	2
กระบวนการประกันคุณภาพ	3
ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน	4
บทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพ	6
ความสำคัญของระบบประกันคุณภาพภายในแผนก	6
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	7
มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์	7
มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา	8
มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	9
หลักและแนวทางในการจัดทำข้อมูลตามมาตรฐาน/รายการ ข้อคิด คำคม	10

คู่มือการเขียนรายงานการประเมินตนเองของแผนกวิชาและครูรายบุคคล ปีการศึกษา 2561 – 2563

ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในในสถานศึกษา

หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่สำคัญ 2 เรื่อง ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปจะกำหนดโดยองค์คณะบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์ ในระบบการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 31) โดยมีสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาเสนอตามลำดับสายงาน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 34)

2. กระบวนการตรวจสอบและประเมินการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐาน คุณภาพ การศึกษามากน้อยเพียงใด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 48) และให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย หนึ่งครั้งในทุก 5 ปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 49)

ระบบและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 ประกอบด้วย 2 ระบบ คือ

1. ระบบการประกันคุณภาพภายใน
2. ระบบการประกันคุณภาพภายนอก

กระบวนการประกันคุณภาพ

ระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 4)

สถานศึกษาจะต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร และการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการดังต่อไปนี้

1. หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มี 3 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 11)

1.1 จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

1.2 การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1.1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

1.3 การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ การศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ ประเมินผลพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

2. กระบวนการ การประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของการประกันคุณภาพ มี 3 ขั้นตอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 7)

2.1 การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สู่มาตรฐาน

2.2 การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2.3 การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในระบบเขตพื้นที่การศึกษาฯ และระดับกระทรวง

3. การประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของหลักการบริหารที่เป็นกระบวนการครบวงจร (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ

3.1 การร่วมกันวางแผน

3.2 การร่วมกันปฏิบัติตามแผน

3.3 การร่วมกันตรวจสอบ

3.4 การร่วมกันปรับปรุง

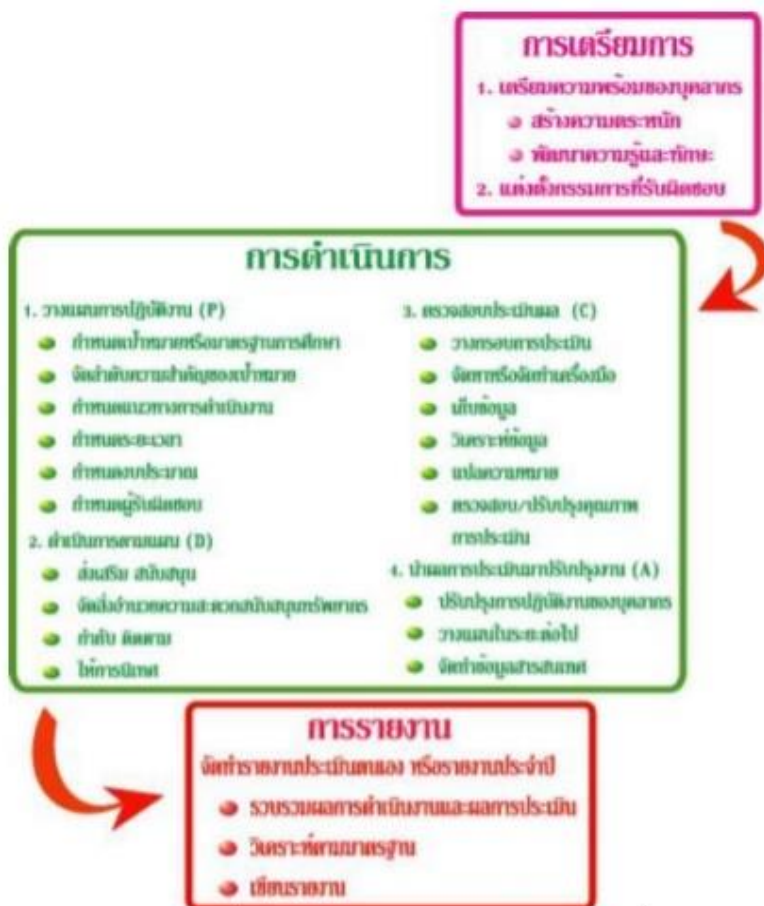
เมื่อพิจารณากระบวนการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของการประเมินคุณภาพและแนวคิดของการบริหารแบบครบวงจร จะเห็นว่ามีคุณสมบัติคล้องกันดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543:10)

จากภาพ การควบคุมคุณภาพและการตรวจสอบคุณภาพก็คือกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหารนั่นเอง โดยการควบคุมคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผนและดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาเมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้วหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตามและประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกระบวนการที่กล่าวมาแล้ว มีแนวทางและขั้นตอนดังแผนภาพต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายในควรเป็นดังนี้ ๑. มีกรเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยท การศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินภายใน ๒. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการประเมินผลภายในต้องการ ๓. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ ในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา ร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่างๆ ในกระบวนการประเมินผลภายใน ร่วมกันท การส รวงเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการส รวงร่วมกันท การวิเคราะห์ข้อมูล (หากมีความรู้ด้านกร วิเคราะห์) ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมีรายละเอียด ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการ ซึ่งการเตรียมการที่มีความสำคัญ คือ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำกรชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพ โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคน เกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมิน และการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Study Report)

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพงานนั้น

2. ชั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน

2.1 การวางแผน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

2.2 การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานได้อย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร รายกลุ่ม และให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการผู้รับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

3. ชั้นการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและเขียนรายงาน

บทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพ

1. มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินผลภายใน
2. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการประเมินผลภายใน ต้องการ
3. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลภายใน สถานศึกษา ร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่าง ๆ ในกระบวนการประเมินผลภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจ ร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น
4. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเอง และร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ
5. ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบ ตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดกิจกรรม วิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกวิธีการประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสม รวบรวมผลสรุปผล ประเมินการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้เรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

ความสำคัญของระบบประกันคุณภาพภายในแผนก

แผนกวิชาถือเป็นส่วนงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษา ในแผนกวิชา สาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรการจัดการศึกษาทั้งในระดับ ปวช. และระดับ ปวส. ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด นอกจากนี้ยังจัดรายวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและนักเรียน นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

การจัดการเรียนการสอนในสายวิชาชีพ แม่นอนที่ผู้กำกับดูแลต้องมุ่งเน้นในด้านภาคปฏิบัติเป็นหลัก และมีการสอนในภาคทฤษฎีควบคู่ไปด้วย ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนการเป็นผู้มีคุณภาพ ทักษะตรงตามสาขาที่ศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์

แผนกวิชามีการส่งเสริม และสนับสนุนให้นักเรียน ได้รับการพัฒนาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตามแหล่งการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ การค้นคว้า และการสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนร่วมกิจกรรมจิตอาสา ด้านการพัฒนาชุมชน สังคม ในรูปโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในสำนึก รักบ้านเกิด รู้จักการวางแผนการทำงานเป็นทีม สร้างทักษะการคิด การเรียงลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์

จากความสำคัญข้างต้น แผนกวิชาและครูในแผนกวิชาทุกคนมีการเน้นกระบวนการจัดการเรียน การสอน กระบวนการบริหารชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพ โดยดำเนินการให้ครอบคลุมจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา และที่สำคัญต้องให้ได้มาตรฐานด้านวิชาชีพด้วย

ดังนั้น ระบบประกันคุณภาพภายในแผนกวิชาจึงมีความสำคัญ โดยปัจจุบันสถานศึกษาใช้มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา พ.ศ. 2561 จำนวน 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน เพิ่มเติมรายการประเมิน ที่ 1.1 จำนวน 1 รายการ ในการดำเนินกิจกรรมใดก็ตาม สิ่งที่จะวัดว่าการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้นได้ มาตรฐานหรือไม่ ก็คือเกณฑ์การวัด พร้อมหลักฐาน ร่องรอยการพิจารณาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพซึ่ง การประกันคุณภาพคือการดำเนินงานตามภาระงานปกติและเกณฑ์ รายการประเมินมาเป็นสิ่งชี้วัดผลที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับใด ต้องได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุงหรือไม่

การบ่มเพาะความรู้ ทักษะให้กับนักเรียน นักศึกษาให้ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา แผนกวิชามีบทบาท สำคัญในการจัดการศึกษา ตลอดจนการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การแก้ปัญหาในเรื่องเรียน เรื่องส่วนตัว การส่งเสริมความรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งภายใน ภายนอก การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝัง ทัศนคติที่ดีต่อสาขาอาชีพที่ศึกษา นับเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาที่มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการ และยังสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับแผนกวิชา และ สถานศึกษาตามลำดับ

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 3 ประเด็นคือ

ประเด็นที่ 1.1 ด้านความรู้ มีรายการประเมินคุณภาพการศึกษา คือ

- 1.1.1 การดูแลและแนะแนวผู้เรียน
- 1.1.2 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ
- 1.1.3 ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย
- 1.1.4 ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 1.1.5 ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- 1.1.6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)
- 1.1.7 การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา
- 1.1.8 ระบบดูแลนักเรียนในที่ปรึกษา

ประเด็นที่ 1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ มีรายการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย

- 1.2.1 การดูแลและแนะแนวผู้เรียน
- 1.2.2 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ
- 1.2.3 ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย
- 1.2.4 ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 1.2.5 ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- 1.2.6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)
- 1.2.7 การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

1.2.8 ระบบดูแลนักเรียนในที่ปรึกษา

ประเด็นที่ 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประกอบด้วย

- 1.3.1 การดูแลและแนะแนวผู้เรียน
- 1.3.2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 1.3.3 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ
- 1.3.4 ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย
- 1.3.5 ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 1.3.6 ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- 1.3.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)
- 1.3.8 การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา
- 1.3.9 การบริหารชุมชนและจิตอาสา
- 1.3.10 ระบบการดูแลนักเรียนในที่ปรึกษา

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา

ประกอบด้วยประเด็นการประเมินจำนวน 4 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา มีรายการประเมินคุณภาพ ดังนี้

- 2.1.1 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ
- 2.1.2 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะหรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชา

เดิมหรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม

- 2.1.3 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ
- 2.1.4 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ

นำไปใช้ในการเรียนการสอน

ประเด็นที่ 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มีรายการประเมินคุณภาพดังนี้

- 2.2.1 การจัดการเรียนการสอน
- 2.2.2 การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 2.2.3 การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอน

ในชั้นเรียน

ประเด็นที่ 2.3 ด้านการบริหารจัดการ มีรายการประเมินคุณภาพดังนี้

- 2.3.1 การพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ
- 2.3.2 การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 2.3.3 การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
- 2.3.4 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 2.3.5 การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน
- 2.3.6 อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงานหรืองานฟาร์ม
- 2.3.7 ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน
- 2.3.8 แหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการ
- 2.3.9 ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานด้านสารสนเทศภายใน

สถานศึกษา

2.3.10 การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอน
 ในชั้นเรียน

ประเด็นที่ 2.4 ด้านนโยบายสู่การปฏิบัติ มีรายการประเมินคุณภาพ ดังนี้

- 2.4.1 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 2.4.2 การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน
- 2.4.3 การบริการชุมชนและจิตอาสา
- 2.4.4 ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานด้านสารสนเทศภายใน

สถานศึกษา

- 2.4.5 การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอน

ในชั้นเรียน

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 2 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีรายการประเมินคุณภาพ ดังนี้

- 3.1.1 การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ
- 3.1.2 การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 3.1.3 การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

สถานศึกษา

- 3.1.4 การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน
- 3.1.5 การบริการชุมชนและจิตอาสา

ประเด็นที่ 3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย มีรายการประเมินคุณภาพ ดังนี้

- 3.2.1 ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย
- 3.2.2 การจัดการเรียนการสอน

หลักและแนวทางในการจัดทำข้อมูลตามมาตรฐาน/รายการ

1. ให้พิจารณาคำอธิบายของประเด็นการประเมิน และรายการประเมินคุณภาพแต่ละข้อว่า ข้อมูลที่ต้องทำการรายงานนั้นมีข้อบ่งชี้เนื้อหาในการรายการอะไรบ้าง
 2. วิธีการคำนวณ และหรือการประเมิน ให้พิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละรายการประเมิน ซึ่งบางรายการจะเป็นการคำนวณ และบางรายการจะเป็นการสรุปเชิงคุณภาพ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาเกณฑ์การวัดให้ถูกต้องเหมาะสมตามที่กำหนด
 3. การพิจารณารายการประเมินนั้น ให้ทำความเข้าใจในแต่ละรายการว่าจะทำการสรุปรายงานข้อมูลในส่วนใดบ้าง
 4. ให้ทำการสรุปผลการประเมินตามรายการตามผลการดำเนินงาน
- ในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของแผนกวิชาและของครูรายบุคคล นั้น จะต้องได้รับความร่วมมือกับบุคลากรครูทุกท่าน ดังนั้นแผนกวิชาจึงควรมีการมอบหมายครูให้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐาน/รายการประเมิน

มาตรฐานที่ 1 รายการประเมินข้อ 1.1.1 การดูแลและแนะแนวผู้เรียน

- แผนกรายงานถึงการดูแลและแนะแนวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนในแผนกวิชาสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งในปวช. และปวส.
- จัดทำตารางแสดงจำนวนนักเรียนแรกเข้าของรุ่นในแต่ละระดับ ทั้งปวช.และปวส. และทำการคำนวณนักเรียนแรกเข้ากับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับปวช. 3 และปวส. 2 จำนวนตามสูตรที่กำหนด
- สรุปร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่จบการศึกษาในปีที่ทำการสรุปรายงาน

รายการประเมินข้อ 1.1.2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- แผนกวิชาทำการสำรวจโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการในส่วนแผนกวิชา และส่วนของสถานศึกษาในภาพรวม
- จำแนกกิจกรรมเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย
 - 1.1 ด้านความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละเพื่อส่วนรวม
 - 1.2 มีความเป็นประชาธิปไตย
 - 1.3 มีภาวะผู้นำ กล้าแสดงออก
 - 1.4 มีความภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าและร่วมพัฒนาภูมิปัญญาไทย
 - 1.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถนำข้อมูลจากงานกิจกรรมที่มีโครงการในภาพรวมขอสถานศึกษา โครงการชมรมวิชาชีพที่นักเรียน นักศึกษาเข้าร่วมทุกกิจกรรม กิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี สำหรับปวช. 1 และกิจกรรมชมรมภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน

รายการประเมินที่ 1.1.3 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ

- แผนกวิชาควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาในสาขาบางส่วนที่มีความสนใจในการเป็นผู้ประกอบการขณะเรียนควบคู่กันไป โดยทำการประสานงานกับงานบ่มเพาะของสถานศึกษา ในการเข้ารับการอบรม และการเขียนแผนงานเพื่อขอรับทุนสนับสนุนในการประกอบธุรกิจและเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา (ทั้งนี้ทุนสนับสนุนทางศูนย์บ่มเพาะจะแจ้งให้ทราบ)

รายการประเมินที่ 1.1.3 ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย

- แผนกวิชาส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาได้จัดทำผลงานสิ่งประดิษฐ์ /โครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างทักษะการทำงานร่วมกันและกล้าแสดงออกในเวทีการประกวดระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ รวมทั้งการจัดทำโครงการวิชาชีพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยสามารถมีการวัดผลการนำไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม

รายการประเมินที่ 1.1.4 ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ

- แผนกวิชาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียน นักศึกษาได้แสดงความสามารถในการเข้ารับการแข่งขันทักษะในแต่ละประเภทที่หลากหลาย เพื่อสร้างการแสดงผลซึ่งความสามารถของแต่ละบุคคลได้อย่างเต็มที่
- แผนกวิชาควรสนับสนุนงบประมาณในการให้โอกาสนักเรียน นักศึกษาได้เข้ารับการแข่งขันทักษะในเวทีต่าง ๆ

รายการประเมินที่ 1.1.5 ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

- แผนกวิชาจัดการทบทวนความรู้ ทักษะภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ในรายวิชาของสาขาอาชีพที่นักเรียน นักศึกษาทำการศึกษามา โดยมีแบบฝึกเพื่อการสร้างความแม่นยำ ความเข้าใจในเนื้อหาของทุกรายวิชาที่ทำการศึกษามาในระดับ ปวช. และปวส. โดยสามารถทบทวนในรูปแบบต่าง ๆ ที่แผนกวิชากำหนดได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียน ที่จะจบการศึกษามีความรู้ มีทักษะ ควบคู่กันเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

รายการประเมินที่ 1.1.6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

- แผนกวิชาควรมีการเสริมแรง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนระดับ ปวช. 3 และระดับ ปวส. 2 ที่จะสำเร็จการศึกษาให้มองเห็นความสำคัญของการมาตรฐานทางอาชีพ ในรูปแบบต่าง ๆ และสามารถเป็นใบเบิกทางในการเข้าทำงาน หากนักเรียน นักศึกษาสอบผ่านมาตรฐานดังกล่าว นั้นหมายความว่านักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตรงตามสาขาที่ศึกษาและสามารถทำงานได้จริง เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ

หน้าที่สำคัญของแผนกวิชาเกี่ยวกับการสอบมาตรฐานวิชาชีพ และการสอบ V – NET

- ควรมีการกำหนดกิจกรรม ที่เน้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในรายวิชาที่สอนได้ทุกรายวิชา เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญด้านภาษาอังกฤษ
- การบูรณาการการสอน โดยสอดแทรกศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา
- แผนกวิชาสร้างกิจกรรมในภาพรวมด้านการสื่อสารเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ภาษาจีน
- การจัดป้ายนิเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

รายการประเมินที่ 1.1.7 การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

- แผนกวิชาควรดำเนินการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาในทุกปีการศึกษา ทั้งระดับ ปวช.3และปวส.2
- มอบหมายครูที่ปรึกษาที่มีนักเรียนจบการศึกษาระดับชั้น ปวช. 3 และ ปวส. 2 ในปีนั้น ๆ และทำการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ในการรายงานข้อมูลตามรายการข้างต้น แผนกวิชาต้องใช้ข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี เช่น ทำ SAR ปี 61 ข้อมูลนักเรียนที่จบต้องเป็นปี 60 เป็นต้น
- จากนั้นเมื่อทำการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาคควรแยกด้านการศึกษาต่อ การทำงาน และการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นที่อยู่ในการจัดส่งแบบประเมินความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อในสถาบันต่าง ๆ และ ทำงานในสถานประกอบการ

รายการประเมินที่ 1.1.8 ระบบการดูแลนักเรียนที่ปรึกษา

- แผนกวิชาสรุปประเด็นแนวทางในการดูแลนักเรียนของครูที่ปรึกษา และของแผนกวิชาในภาพรวม
- นำข้อมูลข้างต้นมาทำการสรุปในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อทำการเปรียบเทียบผลของการดำเนินการนั้น ๆ ว่าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย
- กำหนดโครงการ / กิจกรรมที่สร้างความมีวินัย ความซื่อสัตย์ การมีจิตอาสาให้เกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษาในทุกภาคเรียน
- การรักษาข้อมูลผู้เรียน และข้าราชการจำนวนผู้เรียน ให้คำปรึกษารายบุคคล บันทึกข้อมูลรายบุคคล

- มีรายชื่อผู้ปกครองนักเรียน เพิ่มประวัติส่วนตัวของนักเรียน (เพิ่มรายชื่อ) และสมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษา

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา

ประเด็นที่ 2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา มีรายการประเมินคุณภาพการศึกษา คือ

2.1.1 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ

2.1.2 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะหรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม

2.1.3 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

2.1.4 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

- แผนกวิชามีการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้หลักสูตรของ สอศ. อยู่แล้ว ยกเว้นว่าแผนกวิชามีการปรับเปลี่ยนร่วมกับส่วนกลาง

- ครูในแผนกวิชามีการปรับปรุงรายวิชา ในส่วนของการเพิ่มเติมเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับผู้เรียนได้ หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นจากกระเช้าของส่วนกลาง

- แผนกวิชาและครูผู้สอนมีการวิเคราะห์รายวิชา การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- แผนกวิชาและครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ชัดเจน เช่น การใช้ PjBl Active learning, STEM Education เป็นต้น

- แผนกวิชาและครูผู้สอนมีการใช้สื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และนำมาใช้กับการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน

ประเด็นที่ 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มีรายการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.2.1 การจัดการเรียนการสอน

2.2.2 การบริหารจัดการชั้นเรียน

2.2.3 การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอน

ในชั้นเรียน โดย

- ในการบริหารจัดการชั้นเรียน แผนกวิชาและครูผู้สอนต้องมีการจัดทำข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศหรือเอกสารประจำชั้นเรียนและรายวิชาเป็นปัจจุบัน การเขียนวิธีการเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างชัดเจน

- การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ

- การส่งเสริมให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ

ประเด็นการประเมินที่ 2.3 ด้านการบริหารจัดการ

2.3.1 การพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ

- แผนกวิชาและครูมีการจัดทำแผนพัฒนาตนเองฉบับย่อเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการทำงานในแต่ละภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา รวมถึงการเข้ารับการพัฒนาวิชาชีพ การอบรมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.3.2 การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

- แผนกวิชาและครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในแผนกวิชาในรูปแบบวิธีการต่าง ๆ เช่นการเขียนโครงการเพื่อการพัฒนาแผนกวิชา การประชุมครู พัฒนาผู้เรียน และการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้เพื่อการจัดการศึกษา เช่น สื่อต่าง ๆ เป็นต้น

2.3.4 การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา โดย

- แผนกวิชาและครูมีการเก็บข้อมูลอยู่ในระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน

2.3.3 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

- แผนกวิชาควรมีการพัฒนาผู้เรียนในการเปิดสาขาทวิภาคี เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ การฝึกงาน และการมีงานทำ ซึ่งถือเป็นงานนโยบายของ สอศ. และจุดเน้นของสถานศึกษา

2.3.4 การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน

- แผนกวิชาและครู ควรจัดทำแผนงาน / โครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกสาขางานทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ให้ครบทุกสาขางาน ซึ่งอาจจะเน้นรายวิชา หรือเนื้อหาในสาขาวิชาก็ได้ และความรู้ทั่วไปควบคู่ไปก็ได้ นอกเหนือจากการที่แผนกวิชาและครูดำเนินการอยู่แล้ว เช่น ทุนการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในแผนกวิชา และสิ่งสำคัญ ทุกแผนกวิชาและครู ควรเขียนโครงการลงในแผนปฏิบัติการ และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้ทำการสรุปรายงานตามโครงการทุกครั้ง ทุกโครงการ เพื่อให้ครบกระบวนการ PDCA

- การมีหน่วยงานภายนอกมาใช้สถานที่ในห้องเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ประเด็นการประเมินที่ 2.3.6 อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงานหรืองานฟาร์ม

- แผนกวิชาแสดงข้อมูลรายชื่อห้องที่กำกับดูแลในส่วนแผนกวิชา พร้อมผู้รับผิดชอบห้องเรียนนั้น ๆ
- มีโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาช่วยกันดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน วิทยาลัยฯ
- มีการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนของสาขาวิชาจากครูในแผนกวิชา นักเรียน นักศึกษาในสาขาวิชา เช่นการทำตารางทำความสะอาดห้องเรียน เป็นต้น

ประเด็นการประเมินที่ 2.3.7 ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน

- ใช้อ่างอิงจากวิทยาลัยฯ

ประเด็นการประเมินที่ 2.3.7 แหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการ

- แผนกวิชามีการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการให้นักเรียน นักศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา โดยสอบถามจากครูผู้สอนในแผนกวิชาที่สอนนักเรียนในสาขาที่สังกัด

ประเด็นการประเมินที่ 2.3.8 ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

- แผนกวิชามีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เช่นห้องคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ โดยมีการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตภายในห้องเรียน

ประเด็นการประเมินที่ 2.4 ด้านนโยบายสู่การปฏิบัติ

2.4.3 การบริการชุมชนและจิตอาสา

- แผนกวิชาและครู ผู้เรียน เข้าร่วมกิจกรรมในการให้บริการวิชาการ วิชาชีพสู่ชุมชน ในรูปแบบการสอนอาชีพ Fixit Center / การนำโครงการวิชาชีพไปใช้ในชุมชน หรือสถานประกอบการ / การสอนน้องในชุมชนโดยมีเนื้อหาการให้บริการทางวิชาการที่หลากหลาย
- การจัดกิจกรรมจิตอาสาของครู นักเรียนในแผนกวิชาทุกปีการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ประเด็นคือ

ประเด็นการประเมินที่ 3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ประเด็นการประเมินที่ 3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

- แผนกวิชาและครูผู้สอน จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดทำวิจัยของ นักศึกษาระดับ ปวส. และการทำโครงการวิชาชีพระดับ ปวช. และ ปวส. ทั้งนี้โครงการ/วิจัย ต่าง ๆ ควรมีหลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา
- แผนกวิชาส่งเสริม สนับสนุนให้ครู และนักเรียน นักศึกษาได้นำวิจัยไปเผยแพร่ภายนอกและ เว็บไซต์
- การจัดทำโครงการวิทยาศาสตร์
- สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่แผนกวิชาและครูผู้สอนจัดทำ

สิ่งที่แผนกวิชา และครูผู้สอนควรนำมาพิจารณาและให้ความสำคัญโดยการปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน
2. การกำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา
3. การกำหนดโครงการ / กิจกรรมที่มีความสอดคล้องและตอบปัญหาที่เกิดขึ้นได้
4. เน้นการมีส่วนร่วม
5. การดำเนินงานตามโครงการ
6. สรุปลงานตามโครงการในรูป 5 บท
7. การพัฒนาการจัดกิจกรรมเชิงวิชาการ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ให้เกิดกับผู้เรียนและปฏิบัติได้จริง

8. การดำเนินงานทุกอย่างภายใต้ระบบ PDCA

ข้อเสนอแนะจากงานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

1. การได้มาซึ่งข้อมูลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ นั้น มาจากการทำงานปกติ
2. จากงาน โครงการที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากโครงการที่ทำเป็นประจำอยู่แล้ว
3. จากงานโครงการ กิจกรรมของทางวิทยาลัยฯ
4. จากการเขียนโครงการ กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของวิทยาลัยฯ
5. การกำหนดโครงการ กิจกรรมในแผนพัฒนาแผนกวิชา หากมีจุดต้องพัฒนาให้พิจารณาหาแนวทาง

ในการแก้ไข ปรับปรุง

6. จากงานโครงการ / กิจกรรม ที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของต้นสังกัด จังหวัด สถานศึกษา
7. ทุกแผนกวิชา ครูทุกคน สามารถจัดทำโครงการ ที่นอกเหนือจากโครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการได้
8. หลักการคำนวณ ให้พิจารณาจากฐานข้อมูล DATA SET ที่งานประกันฯ แจ้งไว้ในเว็บไซต์

ข้อคิด คำคม

คำว่า ประกันคุณภาพ ไม่ใช่เรื่องที่ยุ่งยาก
แต่เป็นเรื่องที่ทุกท่านทำเป็นประจำอยู่แล้ว
และเครื่องมือที่จะวัดว่าสิ่งที่ทำใช่หรือไม่
ได้คุณภาพหรือไม่ได้คุณภาพอย่างไร
นั่นคือเกณฑ์การประเมินคุณภาพ

วงจรกิจกรรมการบริหารงานคุณภาพ PDCA
ถือเป็นหลักการสำคัญของการดำเนินกิจกรรม
รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการวัดผลความก้าวหน้า
ของการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบถึงจุดที่ต้องพัฒนา

จุดมุ่งหมายสำคัญของการประกันคุณภาพ
เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบ
ผลการดำเนินงานการติดตาม ประเมินผล
การทำโครงการ กิจกรรมที่กำกับดูแล
เพื่อให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาอย่าง

ต่อเนื่อง

การนำพาสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายตาม วิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ
ได้นั้น
ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายต้องร่วมแรงร่วมใจ
นำพา
นาวาลำใหญ่นี้ไปด้วยกัน เพื่อสานฝันให้กับลูกศิษย์ทุกคน ได้ประสบ
ผลสำเร็จ
ทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน ได้รับการยอมรับและเป็น
กำลังสำคัญ

ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ภายใต้ความเป็นผู้มีคุณธรรม
จริยธรรม
ค่านิยม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง มีจิตอาสา

งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

คณะที่ปรึกษา

1. นายนพดล	สุวรรณสุนทร	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
2. นายภานุพันธ์	พันธินิตย์	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร
3. นางวันทนา	โพธิ์รัง	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
4. นายเริงศักดิ์	เข็มทอง	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา
5. นายศุภชัย	นนท์ธีระวิทยา	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

คณะผู้จัดทำ

1. นางสาวอัญชรีย์	สรวงท่าไม้	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
2. นางสาวมานิตา	ปานดำ	ครูผู้ช่วยงานประกันคุณภาพ
3. นางสาวดวงตะวัน	จันทรมณี	เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพ